

Rokkant felülvizsgálat – leszázalékolás – minden, amit tudni kell róla!

A megváltozott munkaképességű személyek egészségi állapotának felülvizsgálata

Felülvizsgálatokat a „rokkantellátás” elindulása, tehát közel száz éve végeznek hazánkban. Az emberek egészségi állapota nem állandó, hanem folyamatosan változik. Betegségek, sérülések hatására rosszabbodhat, de az orvosok gyógyító munkájának, a gyógyszereknek és az orvosi rehabilitációnak köszönhetően javulhat is. Ezért van szükség a megváltozott munkaképességű személyek estében a szakértői véleményezésre és annak alapján az ellátási jogosultság rendszeres felülvizsgálatára.

A 2011. december 31-én az 57. életévüket be nem töltött, korábban III. csoportú rokkantsági nyugellátásban részesülőknek – az előző vizsgálaton végleges állapotúnak minősítetteknek is – és a régi ellátási rendszerben rendszeres szociális járadékra jogosult személyeknek 2012. március 31-éig kellett jelezniük a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságok felé, hogy fenntartják-e igényüket a megváltozott munkaképességű személyek ellátására. A nyilatkozattételre a jogszabály 2012. évi változása miatt volt szükség. Közel 5 ezer korábbi ellátott döntött úgy, hogy a továbbiakban nem tart igényt az ellátásra. A soros felülvizsgálat időpontját az előző vizsgálaton kapott időpont, az esetleges keresőtevékenység, az egészségkárosodás mértéke, valamint az igénylő életkora egyaránt befolyásolja.

A komplex minősítést végző szakértői bizottság összetétele és működése

A megváltozott munkaképességű személyek ellátását igénylők egészségi állapotát, önellátási képességét, valamint rehabilitálhatóságuk foglalkozási és szociális szempontú vizsgálatát már 2008-tól, kibővített létszámú szakértői bizottság végzi. A bizottság minimum négytagú: az elnök mellett egy orvos-, egy foglalkoztatási rehabilitációs és egy szociális szakértőből áll. A minősítések során, saját szakterületén mindhárom szakértőnek önálló döntésjoga van. A bizottság elnöke orvosi végzettséggel és egészségbiztosítási szakképesítéssel rendelkező kormánytisztviselő. A bizottság minősítését aláírásával az elnök hitelesíti. A bizottság döntése alapján rehabilitációs vagy rokkantsági ellátást lehet majd megállapítani, de a feltételek hiánya esetén a kérelem elutasítható, illetve a korábbi ellátás megszüntethető. Amennyiben a szociális és foglalkoztatási szakértők bármelyike a rehabilitálhatósággal szemben foglal állást, és a jogosultság egyéb feltételei is fennállnak, a kérelmező kizárólag rokkantsági ellátást kaphat. Amennyiben a bizottság tagjai között nincs egyetértés a rehabilitáció időtartamáról vagy a felülvizsgálat idejéről, a vitatott kérdésekben a bizottság elnöke dönt.

Mire kell számítani a vizsgálaton – A megváltozott munkaképesség orvosszakértői véleményezése A komplex minősítés minden esetben az egészségi állapot felmérésével, tehát az orvosszakértői vizsgálattal kezdődik. Az orvosszakértő az eljárásban a bemutatott szakorvosi leletek, kórházi zárójelentések, laboratóriumi és egyéb képzővizsgálati eredmények, valamint az aktuális állapot felmérése alapján összegzi a szervrendszerenkénti, illetve betegségcsoportonkénti egészségkárosodást, meghatározza a vizsgált személy megmaradt egészségi állapotát, véleményezi önellátó képességét.

A szakorvosi vizsgálatok többségét a szakrendelőkben és a kórházakban, a betegek kezelőorvosai végzik. Az általuk készített szakvélemények, leletek alapozzák meg az orvosszakértői minősítést.

Mielőtt az orvosszakértő a vizsgálaton megjelent személyt a rendelőbe behívja, tüzetesen

átnézi az összes rendelkezésére álló orvosi dokumentációt. Az egészségi állapot felmérése a panaszok meghallgatásával kezdődik, majd egy tájékoztató jellegű, a háziorvoséhoz hasonló, részletesebb vizsgálat következik. Az orvosszakértő diagnosztizáló tevékenységet nem végezhet, kizárólag leletekkel alátámasztott betegségeket tud figyelembe venni. Az orvosi vizsgálat általában 15-20 percig tart. Szponzorált linkek **A foglalkozási rehabilitálhatóság szociális szempontú véleményezése**

A szociális szakértő az interjú alapján méri fel az igénylő szociális szükségleteit. Az interjú során azt vizsgálja, akadályozza-e szociális szükséglet és körülmény a foglalkozási rehabilitációt, és ha igen, szociális rehabilitációval felszámolható-e ezek az akadályok. A szociális szükségletek vizsgálata kiterjed a kérelmező családjára és közvetlen környezetére is. A szakértő segít a feltárt problémák megoldásában, felvilágosítja az igénylőt az ellátórendszerben található támogatásokról és azok elérhetőségeiről.

A szociális szakértő értékelési szempontjai között a kommunikációs képesség, a motiváltság, az életvezetés, a problémamegoldó képesség mellett az érzelmi és családi kapcsolatok, az életkörülmények, valamint a mobilitást esetlegesen akadályozó tényezők is megtalálhatók. A szociális szakértőnek lehetősége van tájékoztatást kérni a települési önkormányzat jegyzőjétől az érintett személy szociális helyzetére, ellátási jogosultságára vonatkozó adatairól, illetve a körülményeiről.

A foglalkozási rehabilitálhatóság foglalkoztathatósági szempontú véleményezése A foglalkozási rehabilitációs szakértő az interjú alapján a rehabilitálhatóság szempontjából értékeli az igénylő foglalkoztatási és képzettségi előzményeit, információkat gyűjt a kérelmező személyes érdeklődési területeiről, életmódjáról, esetleges hátrányos helyzetének jellemzőiről, mobilitási képességéről. Döntésénél figyelembe veszi az igénylő elhelyezkedési lehetőségeit és perspektíváit, a térség foglalkoztatási helyzetét, valamint az igénybe vehető támogatásokat és kedvezményeket is. A vizsgálat és az értékelés kiterjed a munkahelyi terhelhetőségre, a speciális foglalkoztatási feltételek esetleges szükségességére, a teljes életpályára és az igénylő hozzáállására a rendszeres munkához. A foglalkozási rehabilitációs szakértők a rehabilitálhatóságot az igénylők által elmondottak, valamint a rendelkezésükre álló adatok, nyilvántartások, munkaerőpiaci információk alapján véleményezik, de lehetőségük van tájékoztatást kérni a járási hivatalok munkaügyi kirendeltségeitől is.

A 2012. január 1-jétől érvényes minősítési kategóriák

„B1” minősítési kategóriába az a személy sorolható, akinek az egészségi állapota 51–60% között van és foglalkoztatási szempontú rehabilitációja javasolható,

„B2” minősítési kategóriába az a személy sorolható, akinek az egészségi állapota 51–60% között van és a rehabilitálhatóság foglalkoztatási vagy szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt, „C1” minősítési kategóriába az a kérelmező sorolható, akinek az egészségi állapota 31–50% között van és foglalkoztatási szempontú rehabilitációja javasolható,

„C2” minősítési kategóriába az a kérelmező sorolható, akinek az egészségi állapota 31–50% között van és a rehabilitálhatóság foglalkoztatási vagy szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt, „D” minősítési kategóriába az a kérelmező sorolható, akinek

egészségi állapota 1–30% között van és orvosszakmai szempontból önellátásra képes, „E” minősítési kategóriába az a kérelmező sorolható, akinek egészségi állapota 1–30% között van és orvosszakmai szempontból önellátásra nem, vagy csak segítséggel képes.

Jogorvoslati lehetőségek Az elsőfokú határozat ellen a határozatot kiadó hatóságnál fellebbezés nyújtható be. Másodfokon a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal jár el, a másodfokú határozat ellen pedig a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon lehet jogorvoslati eljárást kezdeményezni.

A megváltozott munkaképességű

személyek komplex minősítésének jogszabályi háttere

2011. évi CXCI. törvény

327/2011 (XII.29.) Korm.rendelet

7/2012 NEFMI rendelet Forrás: <http://nrszh.kormany.hu/>